

Livet som lengsel og fengsel

UTSTILLING TROND BORGEN

Galleri Brandstrup: Natasja Askelund, maleri.

Rå prakt og naiv enkelhet i sterke malerier

Det er et viktig kapittel i stavangerkunsten vi har vært vitne til de ti siste årene, i Natasja Askelunds malerier. For mer konsekvent enn de fleste, og med en malerisk styrke som speiler bildenes humanistiske innhold, har hun funnet sin egen stemme, og hun har etablert seg som en betydelig kunstnerisk kraft blant våre yngre kunstnere.

Og det har hun gjort i et maleri som baserer sitt billeduttrykk på tegneseriens enkle former – en figurasjon som hele tiden leker med banaliteten, men som likevel hever seg over den, fordi disse bildene handler om vesentlige sider ved menneskelivet. Askelund bruker i maleriene sine erfaringer som kvinne og mor, men uten at innholdet blir hengende fast i det selvbiografiske og private. Tvert imot: Hun allmenngjør sine erfaringer og lar hver utstilling bli en stasjon i sin skildring av menneskets vekst og utvikling.

Fra barnets uskyld, via tapet av denne uskylden, til kvinneposisjon og morsrolle – Askelunds utvikling som maler har favnet alt dette. I sin nye utstilling i Galleri Brandstrup er det nettopp den voksne kvinnen det handler om: Hvordan man skal både passe inn i en konform rolle og likevel finne sin egen individuelle identitet, midt i de krav og forventninger omverdenen stiller, og som man stiller til omverdenen. Det skjer verken friksjonsløst eller uten smerte – og her ligger kjernen i hele Askelunds produksjon: Hun anvender maleriet til å konfrontere den motstanden livet gir, og hun skildrer mennesket gjennom erfaringer som er helt grunnleggende for vår forståelse av hva det vil si å være menneske. Her er et svært interessant humanistisk aspekt som Askelund trenger stadig dypere inn i, for hver utstilling.

Den voksne kvinnen er sentral i den nye utstillingen. Hun befinner seg i "Stemning i salongen", omgitt av alle tingene man samler på gjennom livet og som blir tegn på hjemmets "lune hygge". Hun har "Ferdig frokost" og spiller sin kvinneverolle til alles tilfredsstillelse. Og hun står i sin røde kjole, "Frisk og freidig", mellom et tre med gule blad og en potteplante med røde blomster – trukket mellom naturens frihet (treet) og hjemmets kultiverte, kontrollerte stengsel (potteplanten). Her ligger en etterklang fra Munchs Livsfrise; og det blir stadig klarere at Natasja Askelunds prosjekt er et lignende: Hun gir oss en intimitetens livsfrise – uttrykt gjennom en dempet feminisme og en hverdagslig humanisme mer enn Munchs heftige ekspresjonisme.

Da hun stilte ut i Oslo i 2001, var hun temmelig gjerrig i sine maleriske virkemidler, nærmest som om hun i enkelte bilder var i ferd med å fornekte maleriet som medium. I sin nye utstilling er hun mer malerisk generøs – her er en rå prakt som både gir seg utslag i en koloristisk frekkhet og i en tegneserieaktig enkelhet som hun løfter til et spørsmål om livet som lengsel og fengsel – klisjéer brukt til å sprengte klisjéenes rammer: I "Elsk meg" går kvinnen i ett med tapetet, og billedtittelen står skrevet med store bokstaver i noe som både kan være en plakat på veggen og en snakkeboble; i "Frisk og freidig" framtrer den store skyen på himmelen også som en slags stum snakkeboble. Og i "Hei" I og II er kvinnen malt med et tvetydig ansiktsuttrykk som ikke uten videre viser tilfredshet. Kan man komme lenger i menneskelivet? Er dette alt?

Stavanger Aftenblad 12.5.03